

Na pražské Letné je místo s velmi pěknou vyhlídkou. Správa parku si toho jistě byla vědoma a tak pomohla návštěvníkům tím, že tam rozšířila cestičku na skoro polokruhovitý plácek, aby se co nejvíce lidí mohlo tím pohledem pokochat, který ohradilo poměrně vysokým obrubníkem, stejně jako jsou ohrazeny všechny cesty na tom místě. Jenže zdá se, že to nebylo dost. Za vymezeným prostorem jsou totiž ještě asi tak dva až tři metry volného prostoru, než začne příkrý svah a tam musí být přece vyhlídka ještě lepší, ne! Seděl jsem onehdá tam a pozoroval jednání různých lidí. Někteří skutečně zůstali na cestě, velká část si vylezla aspoň na obrubník, ovšem tak alespoň polovina z nich hranici nerespektovala, a vyrazila až na samý kraj srázu. Však také prostor za obrubníkem je už řádně vydupaný – po trávě ani památka. Svádělo mě to k tomu, zkoumat národnostní složení těch, kdo pravidlo respektovali a kdo ho překročili, ale upustil jsem od toho.

Bývám většinou na straně těch, kdo pravidla dodržují. A můžete namítnout, že jde o malichernost. Ale zkusme si tuto maličkost promítnout do celku světa. Ti, kdo bez skrupulí vlezou tam, co nemají, by asi v tomto případě argumentovali, že je to stejně jedno – tráva je tam vydupaná, oni nejsou první ani poslední, tak co? A určitá menšina by asi bez obalu řekla, že jsou jí pravidla k smíchu, a že na všechny kašlou – udělají si, co chtějí. Pokud jsou ovšem obě dvě tyto "názorové" nebo lépe "postojové složky" ve společnosti přítomny v množství "více nežli malém", je to vražedná kombinace. Stačí malá menšina "prorážečů bariér", za kterou následuje lhostejná a sobecká většina, jež se od té předchozí skupiny, liší prakticky jen tím, že nechce mít oplétačky. A proč je ten maličký plácek pro mne tak důležitý? Protože na těchto maličkostech se projevují vzorce chování, jimiž se řídíme. Svět je vlastně také takový plácek, jen trochu větší. My lidé se nyní na světě nacházíme v mnohem větším počtu, nežli by dopustily přírodní zákony, kdyby na ně člověk nebyl vyzrál. Vytvořili jsme si ze světa svoje "město", kde musíme jednak žít a vycházet spolu navzájem, jednak ale také uchovávat zbytek toho společného světa, který jsme se rozhodli prozatím nevyužít a neproměnit ve zdroj uspokojování našich sobeckých potřeb. A přijde první a řekne: kašlu na pravidla a postavím si tady v tom kouzelném chráněném zákoutí chatu, nebo hned slepičárnu. A druhý a třetí – to jsou ještě stále ti průkopníci. Ale po nich se už začnou rojit davy – "vždyť už je to stejně jedno". A je to opravdu jedno? Kdybychom si odepřeli potěšení z toho malého pláčku, ošetřili ho, zryli a znovu zaseli trávou, nevzpamatoval by se a nemohl by být zase takový jako dřív? Asi ano, ale to bychom se museli přestat ve své většině chovat jako pasivní ničitelé.

5.8.2010